

„Véget kell vetni annak, hogyan az államot állandóan meglopják“

jelentette ki Madgearu pénzügyminiszter — Titulescu magáévá tette az orosz kérdésben Vaida álláspontját — Az új kormány első minisztertanácsa — A pénzügyminiszter az alarmtörvényt alkalmazza a lej stabilizálásának támadói ellen

Litvinov nyilatkozik az orosz-román paktum meghiusulásáról

Bucurestiből jelentik: Maniu Gyula miniszterelnök és kormánya ma megkezdte munkáját. Súlyos problémák várnak megoldásra, nehéz feladatot vállaltak azok, akik a mai viszonyok között átvették a kormányzást. A jövő fogja megmutatni, sikerül-e Maniu Gyulának megküzdenie a feltornyosult nehézségekkel és az országot végre a konszolidáció útjára vinni. Nem lesz könnyű a küzdelem, mert a miniszterelnöknek nemcsak a viszonyokkal, az ellenzéki pártok offenzívájával, hanem a saját pártjában dúló ellentétekkel és hatalmi törekvésekkel szemben is kell harcolnia. A mai bucaresti-i eseményekről az alábbiakban számol be az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítója:

A bucaresti-i sajtó szerint, az új kormányban az ókirályságbeli parasztpárti elemek jutottak túlsúlyra és Maniunak ugyancsak munkájába fog kerülni az erdélyiek sértett hűségát meggyógyítani. Biznak Maniuban, hogy tapintatosságával ezt a kényes kérdést is elintézi. A Lupta sajnálkozással emélekszik meg Ducáról, aki — szerinte, — vagy csak késő öregségére, vagy pedig sohasem jut kormányra, mert Maniunak most kezdődött kormányzása valószínűleg igen hosszantartó lesz. Ellenzéki lapok szerint, Vaida neheztel. Állandóan autókirándulásokat tesz és aligha vesz részt a parlamenti munkában.

A külföldi sajtó igen meleg hangon ír Maniuról. Maniu kinevezését Románia szempontjából igen kedvezőnek mondják. A francia lapok örövendve állapítják meg, hogy a kormányválság aránylag gyors lefolyású volt és remélik, hogy Maniu simán tudja elintézni a megoldásra váró problémákat.

Iunian új pártot alakít

Az Adeverul feltűnést keltő hírt közöl. Eszerint

Titulescu az orosz kérdésben magáévá tette Vaida Sándor álláspontját és ez volt a bázis, amelyen Titulescu és Vaida között a kibékülés megtörtént.

Hatalmas feltűnést keltett politikai körökben Iunian beszéde, amelyet a nemzeti-parasztpárt targuiu-i gyűlésén tartott. Beszédében követelte a restabilizáció megvalósítását és a külföldi kuponok fizetésének felfüggesztését. Bejelentette, hogy Lupuval és Sterével együtt feltámasztja a régi parasztpártot. A nagygyűlés ezután határozati javaslatot fogadott el, amelyben Iunian álláspontját tette magáévá.

Maniu Gyula miniszterelnök ma reggel Gusti, Lugojeanu, Senciuc-Saveanu és Crisan György miniszterek kíséretében Sinaiba utazott, ahol a négy miniszter ma délelőtt

hivatali esküjét. Délután a kormány tagjai vizsgatértek Bucurestibe, ahol délután 5 órakor ült össze az első minisztertanács, amelyen az új államtitkárok letették esküjüket a miniszterelnök kezébe.

Madgearu pénzügyminiszter ma délelőtt vette át Mironescu volt pénzügyminisztertől hivatala vezetését. Madgearu ez alkalommal tartott beszédében hangsúlyozta, hogy ez a kormány nem ragaszkodik az előző kabinet pénzügyi politikájához. Megvédi a lej stabilitását, respektálni fogja a külföldi adósságokat és messzemenő takarékosági intézkedéseket fog tenni. A miniszter lelkes munkát kért a pénzügyminiszterium minden tisztviselőjétől.

A kormány ma délután 5 órakor tartotta első minisztertanácsát. Maniu Gyula miniszterelnök mindenekelőtt üdvözölte a kormány új tagjait, akik a mai súlyos viszonyok között, olyan nehéz feladatot vállaltak magukra. A nemzeti-parasztpárti minisztereken ki-

Madgearu pontos adófizetést követel

Madgearu pénzügyminiszter ma fogadta a sajtó képviselőit és hangsúlyozta, hogy egyik legfontosabb feladata a nemzeti valuta megvédeése és annak megerősítése. Azok, akik a lej ellen támadást intéznek akár a sajtóban, akár más módon, az alarm-törvény szigorú rendelkezéseivel fognak szembetalálkozni.

— Minden állam megfelelő intézkedéseket tesz pénzének védelmére, mi sem fogunk ettől elmaradni. Véget kell vetni annak is, hogy az államot állandóan meglopják és megkárosítják. Akármilyen támadások is fognak érni, — mondotta a pénzügyminiszter — követelni fogom az adók pontos fizetését, természetesen a fizetőképesség tekintetbe vételével. Az új törvényjavaslatokat abban a szellemben fogjuk elkészíteni, hogy az ország pénzügyi helyzetében teljes rendet teremtsünk.

Az Ordinea szerint Pop Ioan továbbra is megmarad a belügyminiszteriumban, mint alminiszter és szó van Crisan besszarabiai képviselőnek kinevezéséről is, csak még nem tudják, hogy melyik tárcához kerül. A miniszterelnökségi államtitkárságot a sajtóügyi alminiszterséggel együtt felajánlották ugy Gaencunak, mint Tileának, akik azonban nem vállalták el a megbízatást.

Duca, a liberális-párt elnöke Bécsbe utazik, ahol gyógykezeltetni fogja magát. Ugyancsak Bécsbe megy Mironescu helyettes miniszterelnök is, majd rövid kura után egy francia afüldöbe utazik utókurára.

Moszkvából jelentik: Litvinov orosz külügyi népbiztos tegnap fogadta a külföldi sajtó képviselőit, akiknek rendkívül érde-

vül külön is üdvözölte Titulescu és Samsonovici minisztereket, akik értékes együttműködést jelentenek az ország ujjaépítésének munkájában.

Titulescu válaszában hangsúlyozta, hogy bár nem tagja a nemzeti-parasztpártnak, szoros elvi kapcsolatban áll a kormánnyal, annak célkitűzéseivel való egyetértése és a párt elnöke iránti tisztelete és szeretete révén. Samsonoviciu hadügyminiszter csatlakozott Titulescu szavaihoz és reményét fejezte ki, hogy a hadsereg érdekeivel szemben, mindig kellő megértést fog tanusítani az a kormány, amelynek Maniu Gyula az elnöke, aki mindig nagy gondot fordított a hadsereg fejlesztésére és támogatására. Pan Halipa besszarabiai miniszter örömmel állapította meg, hogy az ország összes tartományainak képviselői részt vesznek a kormányban. A miniszterelnök ezután köszönetet mondott Vaida Sándor volt miniszterelnöknek az ország érdekében kifejtett hazafias munkájáért. A minisztertanács elhatározta, hogy ezután minden csütörtökön délután 5 órakor ül össze. Végül felkérte a miniszterelnök a kormány tagjait, hogy a törvényesség szellemében kezdjék meg munkájukat az ország talpraállítása és ujjaépítése érdekében.

Hat új alminisztere van a kormánynak

A minisztertanács hozzájárult az alminiszterek kinevezéséhez, akik a miniszterelnök kezébe letették az esküt. Az eddigiek szerint hat alminisztere van a Maniu-kormánynak: Pavel Radulescu külügyi, Petre Andrei közoktatásügyi, Pop Ioan és Calinescu belügyi, Ghelmegeanu földművelésügyi és Irimescu légügyi alminiszter.

Maniu Gyula a minisztertanács után vacsorán látta vendégül Titulescu külügyminisztert, majd este 10 órára a lakására kérte a sajtó képviselőit, hogy Titulescuval együtt nyilatkozzanak a kormány programjáról.

kes nyilatkozatot tett az orosz-román paktumtárgyalásokról, valamint a megnemtámadási szerződés kérdéséről. A külügyi népbiztos beszámolt arról, hogy már ez év februárjában megindultak a tárgyalások, azonban meghiusultak, mert Oroszország nem akarta Besszarabiát román államterületnek elismerni.

Litvinov támadja a román diplomáciát

— Később újból megindultak a tárgyalások bizonyos hatalmak közvetítésével. — jelentette ki Litvinov — és az orosz diplomáciai képviselőlet Varsóban megtárgyalta a román követtel egy újabb orosz-román megnemtámadási szerződés tervezetét. A varsói román követ elfogadta ezt a tervezetet és közölte, hogy azt kormánya is magáévá teszi. Később kiderült, hogy a román kormány nem fogadta el a tervezetet. A legújabb, Svájcban folyó ott megbeszélések sem hoztak semmi eredményt. Meg kell állapítanom, hogy

a szovjetkormány mindent elkövetett, hogy Romániával szemben normális állapotokat teremtsen és olyan paktumot hozzon létre, amely a két ország közötti háborús lehetőségeket tökéletesen megsemmisíti. Hogy az orosz-román paktum nem jött létre, annak Románia az oka. A szovjet-kormányt semmi hiba nem terheli.

Litvinov nyilatkozata hatalmas feltűnést keltett diplomáciai körökben, ahol a kijelentéseket a szovjet válaszában tekintik, azokra az állításokra, amelyeket Titulescu közölt Herriot francia miniszterelnökkel.

Tizennyolc évi fogság után hazaérkezett egy aradmegyei gazda

**Olariu György magyarádi gazdálkodó küzdelmes útja Szibériától
Aradig — Rendőr kíséri haza szülőfalujába a volt hadifoglyot**

Éhinség és szenvedés a szovjet lakóinak osztályrésze

Az orosz parasztregevényekben eleven színekkel megrajzolt, filmekben erősen karrikirozott típus szállott le a Szatmár felől érkező vonatról. Senki sem sejtette a tipikus orosz muzsik küisejű, fáradt tekintetű férfiben, hogy Olariu Györgynek hívják és valamikor régen, a világháború vérözöne előtti régi jó időkben, magyarádi lakos volt... A férfihez egy asszony (tisza orosz típus) és két állomosszemű, vézna gyermek is tartozott s a kis csoportot kiegészítette Miutiu Gligore, a szatmári sziguranca detektívje, aki Aradig kísérté őket, ahol átadta a rendőrség embereinek. Olariu György nem követett el semmi rosszat, csupán szülőfalujáig jár neki ez a kíséret, ahol azután nyugodtan megtelepedhet és rengeteg viszontagsága, regénybe illő kalandja után, új életet kezdhet kis családjával.

Az állomásépülettől a rendőrségig — csendbe burkolt, éjszakai uccákon végig — mesélte el a Szovjetországból megmenekült Olariu Gheorghe élettörténetét... Husz éves volt, amidőn a világháború kitört. A jól ismert, szokásos katona-historia... Lövészárak, dekungok, golyózápor és halálaratás... Az alig 21 éves Olariu orosz hadifoglyoként menetelt egy véres ütközet lázálma után a szibériai mezők felé... Szibéria... Omszk, a határváros, ahol összefonódik Kelet és Nyugat, egymásba folyik Európa és Ázsia... Ott az idegen, barátságatlan földön letelepedett Olariu Gheorghe.

Előbb, mint hadifogoly s később — midőn a hatalmas vérzivatar végigszárgult Európá felett — mint földművelő... Itthon, Magyarádon is a földet munkálta, a Hegyalja bortermő vidékének szőlőtőkéit ápolgatta. Mit tehetett volna mást a messzi-messzi Szibériában? Meg is nősült 1921-ben s azt hitte, hogy a föld, amelyet munkál, majd eltartja őt családjával... De csalódott. Belesodródott egy új termelési rend kísérletezéseibe és évekig küzdött, turta a földet azzal a reménységgel szívében, hogy egy napon ismét megláthatja szülőföldjét, amely ígéretföldként hívta, csalogatta. De hagyjuk őt beszélni:

— Hat éve akarok hazajönni a testvéreimhez, rokonaimhoz... — mondja panaszos hangon. — Nagyon nehéz volt... Végül a varsói román követség jött segítségemre. Utlevelet szereztek nekem és családomnak. Szeptember 27-én indultunk el Omszkból Moszkvába... Két hétig kellett ott vesztegelni. A „Parasztok házában“ laktunk, nagyon drága pénzért. Kis megtakarított pénzem mind odalett: 14—15 rubelt kértek tőlem naponta az ellátásért. — Megmagyarázza, hogy miért: őt, mint román

embert, nem kényszerítették arra, hogy bekapcsolódjon a kollektív termelési rendszerbe. Viszont annak, aki magángazdaságot folytat, minden sokkal drágább, mint az állam alkalmazottainak. Elmondja, hogy neki minden „vagyon“ kis földje, háza volt. A házat földből építette... A termést minden évben be kellett szolgáltatnia az államnak, amelytől pénzt kapott érte. Csak éppen, hogy éhen nem haltak, de azok, akik kollektív termelést üznek, nagyon rossz ellátásban részesülnek. Egyszer egy évben kapták a fizetésüket s azon kívül ételmet...

— Megtörtént a nagy éhinség idején, hogy egy ember két font kenyeret kapott egy napra. Hust pedig hetekig nem láttak s csupán kenyérral és burgonyával táplálkoznak. Sokat szenvedtünk

Hárman nyertek az „Aradi Közlöny“ sorsjegyével

Négyezer lejes nyeremény esett az Aradi Közlöny ajándéksorsjegyére — Aradi nyerte el a százezer lejes nyereményt is

Általános feltűnést és egyben meglepetést váltott ki az Aradi Közlöny-nek az a néhány héttel ezelőtt bejelentett akciója, amellyel módot nyújtottunk arra, hogy mindazok, akik az Aradi Közlöny egy félelvéi előfizetési díját kifizetik, ingyen juthassanak hozzá az állami osztálysorsjáték egy egynyolcados sorsjegyéhez. Akciónk eredményeképpen számos előfizetőnk jutott ilymódon teljesen díjmentesen sorsjegyhez. A most lebonyolított első húzások alkalmával máris örömmel jelenthetjük, hogy három előfizetőnk egynyolcados sorsjegyével egy négyezer lejes nyeremény részesült.

A nyerő sorsjegy az 51.828-as számot viseli, míg a nyerők a következők: özvegy Róna Jakabné, Hachla Béláné és Ámónt János.

Ugyilátszik, hogy Aradnak hagyományos a szerencséje. Emlékezetes, hogy az első sorsjáték alkalmával egymásután húztak ki jelentős összegekkel aradi sorsjegyeket. A szerencse most ismét Arad felé mosolygott, amennyiben

az egyik százezer lejes nyereményt is aradi sorsjegytulajdonos nyerte meg 55.677. számú sorsjegyével.

A boldog nyerőnek csupán egy fél sorsjegye volt, azonban még így is tekintélyes összeget kap kézhez. Az adó levonása után ugyanis

Omszkbán az éhinség miatt... Boldog volt, aki 16-hust ehetett, abból is két kió jutott egy embernek egy hónapra!

Sokat beszél még Olariu Gheorghe azokról az állapotokról, amelyek Szovjetországban uralkodnak. Elbeszélése szerint nagy különbséget tesznek a magángazdaságot folytatók és a kollektív munkások között. Míg az előbbiektől 5—10 rubelt is elkérnek egy kió kenyérért, az állami munkások 15 kopeket fizetnek. Egész köteteket lehetne írni róla, talán egyszer megírja valaki belőle a második „Szibériai garnizon“-t!

Utközben rendőrök csatlakoztak csoportunkhoz, lázasan érdeklődnek Szibériában élő hozzátartozóik sorsa felől... Olariu majdnem mindegyikről tud valamit: a világosi atyafinak nagyon rossz sorsa... A pálosi, aki kollektív gyári munkás, annak jobban megy, de úgy él, mint egy fogoly a zárkában. Csak dolgozik, dolgozik, dolgozik...

Megérkezünk a rendőrség ügyeletes őrszobájába. A fáradt gyermekeknek — nyolc éves kislány és négy éves leánya — lecsukódik a szemük. Anyjuk oroszul beszél hozzájuk, vigasztalja, bátorítja őket. Holnap reggel elindulnak Magyarád felé, ahol új otthont, nyugalmat, pihenést találnak a sok inséges, nyomoruságos nap után...

45.500 lejt fizet ki részére a Goldschmidt-bankház, amely a sorsjegyet eladta. Az 55.677-es számú sorsjegy tulajdonosának neve még nem ismeretes, mert azt a diszkrét banktisztviselők a nyertes kívánságára nem hajlandók elárulni. Annyit azonban a pénzüntézet hivatalnokai is megmondanak, hogy — a pénz jó helyre került.

A Goldschmidt-bank által eladott sorsjegyek közül a fenti nyereményen kívül egyébként két sorsjegy hatezer, míg négy négyezer lejt nyert. A négyezer lejes nyerők: 49.425, 25.000, 70.685, 78.617. Hatezer lejt nyert a 20.174 és a 45.983 számú sorsjegy. Érdekes megemlíteni, hogy az egyik hatezer lejes sorsjegyet akkor vásárolták, amikor a húzás Bucarestiben már megtörtént, de a nyeremények listája Aradon még nem volt ismeretes.

Szükségesnek tartjuk megemlíteni, hogy a fenti számokat telefonjelentés alapján közöljük és így azok utólagos helyreigazítása bekövetkezhetik. Éppen ezért a fenti számok helyességeért felelősséget nem vállalunk.

Ejszakai harc egy páncélos csempészaúróval a holland-német határon

Düsseldorfból jelentik: A hollandi határon a vámhivatal neszét vette, hogy éjszakának idején egy csempészbanda páncélosautón át akar kelni. Három sorban állottak fel a felügyelkezett vámőrök és csendőri segítséget is kértek. Jött is a páncélos autó s amikor a felszólításra nem állott meg, tüzelni kezdtek rá. Szédületes iramban a vámőrség két vonalát áttörte a páncélaúró, a harmadik sor előtt azonban nagy gerendákból összeállított torlasz állotta útját s így sikerült feltartóztatni. A kocsiban 14 mázsa kávé kivül sok értékes csempészaúró volt.

Meghalt Savu Constantinné

Savu Constantinné, Aradon általános ismert uriaszony ma reggel Bucarestiben hirtelen elhunyt. Savu Constantinné Jaczina volt aradi vasuti főtisztviselő elvált felesége volt és mintegy két évvel ezelőtt ment férjhez Savu Constantinhoz, a kisebbségi miniszterium igazgatójához. Az uriaszonyt 41 éves korában ragadta el a halál. Elhunytát 19 éves fián kivül kiterjedt rokonság gyászolja.

Offenzívát indított a dollár ellen

az európai spekuláció — Párisból, Amsterdamból és Zürichből irányítják a hadjáratot — Idegesség a newyorki tőzsdén — Nyilatkozik a washingtoni kormány

Newyorkból jelentik: Az utolsó hét alatt újra és fokozott erővel megindult a dollár elleni nemzetközi spekuláció, amely ma már akkora mértéket öltött, hogy a washingtoni kormány kénytelen volt kiadni egy félhivatalos nyilatkozatot, amelyben azt bizonyítja, hogy a dollár pozíciója megdönthetetlenül szilárd.

A félhivatalos nyilatkozat rámutat arra a körülményre, hogy az utóbbi négy hónap alatt közel 300 millió dollárral emelkedett az Egyesült-Államok aranykészlete. Az aranykészlet ma négy és egyegyedmilliárd. Az Egyesült-Államok pénzügyi helyzete feltétlenül szilárd és semmiféle spekuláció nem kényszerítheti az országot arra, hogy letérjen az aranystandardról. A nemzetközi spekulációnak átmenetileg meg lehet az az eredménye, hogy a dollár gyöngül és az európai valu-

ták ideig-óráig az aranypont fölé emelkednek, azonban Európa ennek dacára sem vehet ki nagyobb mennyiségű aranyat az Egyesült-Államokból, mert egész követelése Amerikával szemben nem több, mint hétszáz millió dollár. Ha ezt a kétszáz millió dollárt aranyban ki is viszik Amerikából, ezzel sem kényszeríthetik az országot arra, hogy elhagyja az aranystandardot. A félhivatalos nyilatkozat dacára a Wall Streeten erős idegességet kelt a dollár elleni vehemens bessz-spekuláció.

Ezt a spekulációt Párisból, Amsterdamból és Zürichből irányítják. Newyorki bankkörökben számolnak azzal a lehetőséggel, hogy a spekuláció kövekeztében ismét nagymennyiségű arany fogja elhagyni Amerikát

Fegyveres banditák negyedmilió lejt raboltak el egy aradi vasuti pénztárostól

**Kisiklatták Karánsebes közelében a vasuti hajtányt
-- Izgalmas harc az elhagyatott uton -- Puskatussal
fejbeütötték Caraban pénztárost**

**Ispravnic György vasutigazgató nyilatkozik az Aradi
Közlönynek a rablótámadásról**

Páratlan vakmerőséggel elkövetett rablás történt ma a kora reggeli órákban Karánsebes és Lugos között, amelynek az aradi CFR. igazgatóság Caraban János nevű pénztárosa, valamint egy mérnöke és több alkalmazottja esett áldozatul. A négy tagú rablóbanda tagjainak egyike Caraban pénztárost súlyosan meg is sebesítette, úgy, hogy az aradi vasutigazgatóság főtitkárját Karánsebesen orvosi ápolás alá kellett venni és a pénztáros a sebesülés következtében még nem is térhetett vissza Aradra. A rablóknak 250 ezer lejt sikerült elvinniük és a rablás elkövetése után oly furfangos módon vonultak vissza, hogy a kifosztott emberek még az irányt sem állapíthatták meg, amelyre elmenekültek. A rablótámadásról még a délelőtti órákban jelentés érkezett az aradi CFR. igazgatóságra, amely megtette a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy egyrészt a rablás körülményeit tisztázza, másrészt pedig, hogy a tettesek a legrövidebb időn belül kézrekerüljenek. A nagyarányú rablásról az alábbi részletes tudósításban számol be az Aradi Közlöny munkatársa:

Caraban János CFR. pénztáros hétfőn reggel indult el Aradról nyolc napos körútra azzal a céllal, hogy az aradi üzletvezetés körzetében dolgozó vasuti munkások bérét kifizesse. Caraban először Temesvárra utazott és onnan visszatérve, ma a kora hajnali órákban egy motoros hajtányon az arad-lugosi vonalra indult el, hogy az ott dolgozó pályamunkások járandóságát szétosza. Vele ment egy aradi segédmérnök, a motorvezető, valamint egy pályafelügyelő is. Abban a vaskazettában, amelyet Caraban magával vitt, kétmillió lejt volt. Utközben természetesen kifizetések történtek, úgy, hogy mire a motoros-hajtány utasai Karánsebesre megérkeztek, a kazettában már csak 250 ezer lejt maradt.

Valamivel fél nyolc előtt indult el a hajtány Karánsebesről. Őt és fél kilométernyi távolságra járt a hajtány Karánsebestől, amikor váratlan és megdöbbentő esemény következett be. Az egyik kanyarulatnál ugyanis a motoros hajtány vezetője rémülten vette észre, hogy a sinen egy nagy kő hever és abban az esetben, ha nem sikerül a hajtányt idejében lefékezni, a szerencsétlenség elkerülhetetlen. A hajtány vezetője tehát minden erejével azon volt, hogy a motorost lefékezze, azonban ez — tekintettel arra, hogy a kő és a hajtány közt már csak alig néhány méter volt a távolság — nem sikerült és a következő pillanatban a szerencsétlenség bekövetkezett.

„Fel a kezekkel!”

A hajtány kisiklott, felborult és az utasok magas ívben messzire repültek a pályatesttől. Azonban még pillanatnyi idejük sem volt ahhoz, hogy magukhoz térjenek, amikor

a pályatest melletti árokból négy marcona, katona-puskákkal felfegyverzett ember ugrott elő.

Az egyik, aki nyilván a vezetőjük volt, erélyes hangon elkiáltotta magát:

— Fel a kezekkel!

Dramai pillanatok következtek. Caraban pénztárosnak első gondolata az volt, hogy a reábizott pénz, a még megmaradt kétszázötvenezer lejt megmentse és ezért felugrott, pillanatnyi gyorsasággal előrántotta revolverét és az egyik banditára fogva, elsütötte.

A golyó azonban célt tévesztett és a bandita — még mielőtt Caraban másodszor is el-sűthette volna a revolvert — a szerencsétlen

pénztárosra ugrott és a puskatussal halántékán vágta Carabánt, aki eszméletlenül esett össze.

— Senki se mozduljon! — kiáltotta a banditák vezetője.

Három társa ekkor már körülfogta a motoros-hajtány többi utasait, akik magasra tartott kezekkel állottak és nem is mozdulhattak, mert hiszen a banditák rájuk szegezték a fegyvereket. Közben a rablók vezére átkutatta Caraban János zsebeit és abban meg is találta annak a kis kazettának a kulcsát, amelyben a kétszázötvenezer lejt hozták. A kazettát kinyit-

JÖN: CORSO-MOZGO!
a 8-ÍK VILÁGCSODA!
TABZAN!

JOHNNY WEISSMÜLLERREL, az amerikai csodauszóval!

totta, a pénz magához vette, majd pedig így kiáltott:

— Az árokba velük!

A három bandita ekkor megragadta a segédmérnököt, a motoroshajtány vezetőjét és a pályafelügyelőt és Caraban pénztárossal együtt mindannyiukat bedobták az árokba.

— Senki se merje felemelni a fejét! — adta ki a vezényszót a banditák vezére és meg-

„A banditák pontosan ismerték a helyzetet”

Az Aradi Közlöny munkatársa a lugosi vonalon elkövetett rablással kapcsolatban beszélgetést folytatott Ispravnic György vasutigazgatóval, aki a következőket jelentette ki:

— A rablásról megkaptuk a hivatalos jelentést és az eseményről természetesen értesítettük felettes hatóságunkat. Caraban pénztáros két millió lejjel indult el utjára, de közben kifizetéseket eszközölt, úgy hogy a rablóknak csak 250 ezer lejt sikerült elvinniük. Érintkezésbe léptünk a nyomozó hatóságok vezetőivel is, akiknek az a véleményük, hogy a rablást csak a helyzettel ismerős egyének követhették el. Ez a feltevés annál is inkább helytálló, mert a rablók lesben álltak, a hajtány kisiklását a kőnek a sinre való helyezésével ők készítették elő, így tehát pontos tudomásuk volt arról, hogy a kora reggeli órákban oda kell érkeznie a motoros-hajtánynak.

— Nem lehetetlen, hogy a rablók valamikor a CFR-nél dolgoztak és így tudhatták, hogy a munkások fizetését hajtányon szokták a pályára kivinni. Esetleg szóba elegyedtek a munkásokkal, akik megmondották nekik, hogy a kifizetések ma történnek meg. Kérdésem még, hogy honnan szerezték a katonai fegyvereket. Erre a kérdésre azonban csak akkor adható meg a felelet, ha a banditák már a bünygyi hatóságok kezei közt lesznek. A nyomozás munkáját megnehezíti az a körülmény, hogy még csak sejteni sem lehet, hogy a rablók merre menekültek, mert páratlanul ravasz módon akadályozták meg, hogy az áldozatok menekülés közben szemmel kísérhessék őket. Az egész rablótámadásnak különben az a jellege, hogy azt nem kezdők, hanem egy már régebben megszervezett banda tagjai követték el. Erre vall az a precizitás, amellyel a támadás minden egyes részletét előre kidolgozták.

Az Aradi Közlöny munkatársa egyéb-

várta, amíg a CFR. alkalmazottak mindögyike végig feküdt az árokban, úgy, hogy nem láthatta azt, ami kívül történik. A banditák ekkor megkezdtek a visszavonulást. A rablás áldozatai azonban azt nem láthatták, hogy a rablók merre menekültek, mert egyszerre sortüz dördült el és az árokban lévő golyók sivatását hallották fejük fölött. A sortüz rövidesen megisméllődött és mindaddig tartott, amíg a banditák valamelyik utkereszteződésnél vagy fordulónál el nem tűnhettek. Így akadályozták meg tehát azt, hogy a hatóságok később tudomást szerezhessenek arról, hogy merre menekültek. Aki a visszavonulás ideje alatt az árokból felemelte volna a fejét, az a biztos halálnak tette volna ki magát.

Kutatások a rablás színhelyén

Miután már csend borult a tájra, a megtámadottak még percekig nem mertek megmozdulni, attól tartva, hogy a banditák esetleg végeznek velük. Közben Caraban pénztáros is magához tért és — miután meggyőződtek arról, hogy újabb veszély nem fenyeget — mind a négyen elindultak a legközelebbi állomás: Karánsebes irányába. Távozás előtt azonban a terepet még egyszer átkutatták, de sem a kazettát, sem pedig azt a revolvert, amelyet a banditák vezére Carabántól elvett, sehol sem találtak. Miután a legközelebbi őrházból telefonon értesítették a környékbeli csendőrségeket, Karánsebesre mentek, hogy az eseményről jelentést tegyenek az ottani rendőrségnek a nyomozás haladéktalan megindítása végett. Egyben pedig értesítették az eseményről az aradi CFR. üzletvezetőséget is.

Karánsebesen Carabánt orvosi kezelés alá vették, a többiek pedig részletesen elmesélték, hogy miképpen történt a rablótámadás. A rablókról, azok öltözetéről személyleírást adtak a rendőrségnek és remélik, hogy ez elő fogja segíteni a banditák kézrekerítését. Érdekes megemlíteni, hogy a múlt évben hasonló módon, a nyílt pályán támadták meg az aradi üzletvezetés egyik tisztviselőjét, aki szintén a vonalon dolgozó munkásokat akarta kifizetni.

ként a késő esti órákban felkereste Caraban János lakását. A pénztáros még nem érkezett haza, amit azzal lehet magyarázni, hogy kihallgatása Karánsebesen még folyik, de sérülése, melyet halántékán a banditavezér a puskatussal ejtett, szintén megakadályozta abban, hogy vonatra üljön és személyesen tegyen jelentést az eseményekről. Lakásadói a rablótámadásról semmit sem tudtak és arról a legnagyobb megdöbbenéssel szereztek tudomást.

Három megyében folyik a nyomozás

A rablás híre Aradon egyébként már a délutáni órákban elterjedt és annak részleteit főleg azok tárgyalták izgatottan, akik személyesen ismerik a megtámadottakat és, akik azért aggódtak, hogy a hajtány négy utasa komolyabb sérüléseket is szenvedett. A nyomozás teljes apparátussal folyik, azt a falvakra is kiterjesztik, mivel valószínű, hogy a banditáknak még nem sikerült Krassó-, Temes-, vagy Aradmegyék körzetén túl kerülniük.

CORSO-mozgó mai műsora!

5, negyed 8 és negyed 10 órakor.

KETTEN EGY AUTON!

Zenés vígjáték, sok dallal és muzsikával, eredeti felvételekkel a RIVIERARÓL. SCHNEIDER MAGDA, KARL LUDWIG DIEHL, VERBES ERNŐ.

Ma délután 3 órakor:

AZ UTOLSO SZAZAD!

(Utójára.)

CONRAD VEIDT nagyszabású filmje!

JEGY LEI 8.

Magyarországot, Olaszországot és Bulgáriát vádolja a horvát felkelés megszervezésével a jugoszláv félhivatalos

Fantasztikus részletek a felkelésből — Diplomáciai következményei lesznek a támadásnak

A horvát események az angol parlament előtt

Belgrádból jelentik: A Vreme a horvát eseményekről hosszas cikkben számol be, amely hemzseg a Magyarország, Olaszország és Bulgária elleni vádaskodásoktól. A lap azt állítja, hogy

a horvátok a három ország által fizetett pénzből szervezték meg akciójukat. Olaszország Triestből, Fiuméből kormányozta a felkelést, a magyar támogató szervek pedig Nagykanizsán, Jankapusztán és Vízvárosban székeltek. A lap közli Artikovics ügyvéd és Brukovics lázadó-vezér beszélgetését, amelynek során állítólag Brukovics azt mondta volna, hogy a felkelés után Bulgária Macedóniát annektálja, Ma-

gyarország szabad területet kap Fiumén, Olaszország pedig a rendcsinálás ürügye alatt vonul be Szerbiába. Tekintettel arra, hogy a Vreme a kormány félhivatalosa, féltő, hogy a cikknek diplomáciai következményei lesznek.

Londonból jelentik: Az alsóházban Davis képviselő interpellációt intézett a külügyi államtitkárhoz és megkérdezte, hajlandó-e az angol kormány arra, hogy a Népszövetség figyelmét a horvát eseményekre felhívja. Eden államtitkár választotta a felszólalásra és közölte, hogy az angol kormány nem avatkozhatik bele egy ország magánügyeibe. Különben is kérdés, hogy ez a beavatkozás hasznára lenne-e a horvátoknak.

Szombaton Aradra érkezik Pacha Agoston dr. püspök

Ünnepélyes fogadtatással és szerenáddal várják az aradi katolikus hívők a főpapot

Bensőséges, szép ünnepe lesz szombaton Arad katolikus társadalmának. Dr. Pacha Agoston megyéspüspök látogat el városunkba, hogy ünnepélyes keretek között kiosssa a bérmálás szentségét. A püspök délután fél 4 órakor érkezik Aradra. Az állomáson ünnepélyes fogadtatás rendeznek a püspök számára s mivel ezuttal mint katolikus egyházi látogat el Aradra, a város részéről dr. Botoc Elek interimár-bizottsági elnök hivatalosan fogadja dr. Pacha Agostont. Az egyházközség részéről dr. Lakatos Ottó, valamint az egyesületek vezetői fogadják ünnepélyesen a püspököt, aki autón vonul be a volt Salacz-ucca sarkáig kíséretével. A Str. Alexandri (volt Salacz-ucca) sarkán felállított sátorban a püspök átöltözik, majd püspöki díszben, áldást osztva vonul be kíséretével a Minorita-templomban. A katolikus hívek délután 3 órakor gyülekeznek a templom előtti téren, az iskolás növendékek pedig a templom udvarán, majd a rendező-bizottság tagjainak intézkedése szerint a főutvonal két oldalán sorakoznak fel. A püspök a templomban rövid ájtatosság után áldást oszt, majd mint a Minorita-rendház vendége visszavonul a számára előkészített lakosztályba.

Az aradi Katolikus Daloskör a Gutenberg Dalkörrel együtt az ünnepséggé fényének emelésére szabadtéri koncertnek beillő szerenádöt ad a püspök tiszteletére. A szerenádös este 8 órakor a templom előtti téren rendezik, a püspöki lakosztály erkélye alatt. Dr. Pacha Agoston minden valószínűség szerint az erkélyről fogja megköszönni a demonstratív jellegű tiszteletnyilvánítást. Vasárnap, 23-án reggel 8 órakor kezdődik a férfiak és fiugyermekek bérmálása. Dr. Pacha Agoston csendes püspöki misét celebrál, majd prédikációt mond a bérmálódók és bérmászülők részére. A misén és az ezt követő szentbeszédén kizárólag a bérmálódók és bérmászülők jelenhetnek meg. A bérmálódók magukkal hozzák a bérmacédulát és a rendezőség utasításai szerint helyezkednek el a templomban. A többi hívek részére 8 órától kezdve minden órában misét tartanak a templom udvarán felállított oltárnál. A bérmáltak csak akkor távoznak a templomból, ha a bérmálás szentségének felvétele után megkapták a püspöki áldást.

Dr. Pacha Agoston püspök a bérmálás befejeztével déltájban a Kulturház nagytermében fogadja a különböző testületek tisztelgő küldöttségét.

Színház — Irodalom — Művészet

Kedden dönt a város

a színházi szerződés ügyében

Általános érdeklődés előzte meg Aradváros interimár-bizottságának péntek délutáni ülését, amelyen döntenie kellett volna a városvezetőségnek arról a szerződésről, amelyet a színházigazgatóval, Szendrey Mihállyal köt a színház 1932—33. évi bérletére vonatkozólag. Ezen az ülésen kellett volna arról is határozni a városvezetőségnek, hogy támogatja-e a színházat a fűtés és világítás költségeinek fedezésével. Az interimár-bizottság azonban, arra való tekintettel, hogy a Bucurestiből a napokban visszatért J. G. Károly dr. főügyész még nem foglalta írásba a szerződés szövegét, a színházügy tárgyalását az interimár-bizottság keddi ülésére halasztotta el. Ez a tény azonban természetesen nem akadályozza annak, hogy a színház meg ne kezdhesse szombaton este az 1932—33. évi színházi évadot.

* Szerdán az első prózaujdonság, az Angyal vettem feleségül, Vaszary János pokolian mulatságos szatírája. Erényi Böske az angyal, ragyogó, Mészáros a rendező, a többi főszereplők: Jávor, Felhő, Darvas, Kiss, Ungár Boriska.

* Ma este ünnepélyes színházi kapunyitás: a Weekend operettujdonosság premierje! A színház tájékán az izgalom most lép a tetőpontra, a nagy munka elkészült, az utolsó simításokon a sor, hogy ma este fél kilenc órakor szélibbenjen a függöny. A Weekend operettujdonosság, amely Szenes Andor librettója és Sándor Jenő muzsikája, valóban méltó keretet ad a szezonnyitónak. Látványos, hangulatos, modern mai operett, amely színes mesében egy balatonyöngyvei weekend-kirándulás közvetlenségével szolgál bőséges humor közepette. A három bemutatkozó tag, Ha Méry, Erényi Böske, Balázs István fellépte különben is eseménye az előadásnak. Urleteanu Radu zenéigazgató, karnagy első szereplése a pulpitoson, szintén élmény lesz, a jól hangzó muzsika az ő dirigálása alatt, új szint, életet kap. A színház igazgatósága úgy határozott, hogy az első előadásokat bérletszűmekben tartja. Vasárnap délután 4 órakor és este fél kilenc órakor, valamint hétfőn és kedden este is a Weekend a műsordarab, valamennyi rendes helyárral. Jegyek a téli színház jegypénztárában 10—1-ig és délután 4—6-ig válthatók.

* Nagyszabású lílusági táncdélután színhelye lesz vasárnap délután 4 órai kezdettel a Zsidó Kulturház (Zrinyi-ucca 6.) minden terme. Az agilis rendezőség a legnagyobb körültekintéssel szervezte be a tea-táncdélutánt, úgyhogy ott mindenki kitünően fogja érezni magát. Belépés díjtalan, csupán a 10 lejes tea-jegy megváltana kötelező. A zenét egy 5 tagú jazz-zenekar szolgáltatja.

* Nevető-album a Színházi Élet új száma. Hacsek és Sajó, Vadnay Lászlónak ez a közismert, kedves két figurája, a Színházi Élet új számában megkezdik beszélgetésüket az aktuális színházi dolgokról. A Miss UFA választás győztesének programja, az Ujpest-Hungária mérkőzés nézőközönsége. A Szerelm és a Csók Világtörténete. Intim Pista szenzációs sikerű regénye: A primadonna kedvence és mindezek felül darabmellékletül az Andrássy-uti Színház ujdonságát, „Nem divat a szerelem” című darabot adja a Színházi Élet slágerkötetével, 32 oldalas Gyermekejséggel és kézimunka-ívvel. A pompás új szám ára 20 lej. Előfizetési díja egynegyedévre 250 lej. Mindent kapható.

Kimutatás készül az 1924. ófa kinevezett aradi köztisztviselőkről

A jövőben csak doktori címmel neveznek ki osztályfőnöki állásba — Leépítés készül a köztisztviselői körökben

Az aradi pénzügyigazgatóságra ma leérkezett a miniszterium körrendelete, amelyben a miniszterium kimutatást kér az aradi állami tisztviselőkről. Azokról, akik 1924. óta teljesítenek szolgálatot, öt napon belül tablót kötelesek az illetékes hivatalok kiállítani és felterjeszteni a miniszteriumhoz. Szó van arról ugyanis, hogy mindazokat a tisztviselőket, akik 1924. óta teljesítenek szolgálatot és nem a központi kinevezési bizottság helyezett állásukba, illetve nem a kinevezési és előléptetési bizottság javaslatára történt a kinevezésük, elbocsájtják állásukból. A leépítéseknél tekintetbe veszik azt is, hogy az 1924. óta szolgálatot teljesítő tisztviselők közül kik nem tettek annakidején képesítési vizsgát. A pénzügyi tisztviselők körében érthető izgalmat keltett az új körrendelet, amelyből kiértezhető a leépítési szándék. Még egy érdekes megállapítást tartalmaz a rendelet és pedig azt, hogy a jövőben osztályfőnöki állást csak doktori címmel és képesítéssel rendelkező állami tisztviselő tölthet be. Ez természetesen nem vonatkozik azokra, akik a mai napig is közmegelegedésre töltötték be az osztályfőnöki pozíciókat, anélkül, hogy doktori címet viselnének.

Vasárnap reggel 7 órakor induló

bukaresti Rapidra

még ma, szombaton este

8 óráig

a Löbl hírlapiródaiban lehet jelentkezni.

Különös pereskedés az aradi Munkásbiztosító Pénztár egyik orvosi állása körül

Egy feljelentés szerint huszonötezer lejt fizettek egy orvosi állásért — amelyet a pályázó nem kapott meg. Érdekes tárgyalás a törvényszéken

Nem mindennapi érdekességi polgári pert tárgyalt ma az aradi járásbíró. A még igen érdekes fejleményekkel kecsegtető perben dr. Lengyel Dezső világosi orvos a felperes, aki 25.000 lejt követel R. E. aradi főtisztviselőtől, még pedig feltűnést keltő indokolással. A világosi orvos keresete a következőket adja elő:

Néhány hónappal ezelőtt meghalt Világoson dr. Draja körorvos, aki egyszerűen a Munkásbiztosító Pénztár orvosa is volt. A halál után felkereste Lengyel dr.-t egy tisztviselő, aki felhívta figyelmét arra, hogy most alkalma volna megszerezni magának mindkét állást. Amennyiben igényt tartana rájuk — mondotta a feljelentés szerint a tisztviselő — úgy jöjjön be Aradra, keresse föl R. E. főtisztviselőt, aki keresztül tudja vinni a kinevezést. Lengyel dr. az ajánlatot igen kecsegtetőnek tartotta és elhatározta, hogy megfogadja a tanácsot. Miután R. E.-t személyesen nem ismere — folytatja keresetében Lengyel dr. — felkereste dr. Catineanu Ervint, az aradi gyermekorvos igazgató-főorvosát, akit megkért, mutassa be R. E.-nek.

A főorvos szívesen vállalta a bemutatást és együtt mentek el R. E. hivatalába, ahol a bemutatkozás megtörtént. Catineanu dr. ekkor magukra hagyta őket és dr. Lengyel nyomban rátért látogatásának céljára. R. E. kijelentette, hogy csak a lakásán áll módjában beszélgetni erről a kérdéssel és meginvitálta a lakásra világosi kollegáját. Lengyel dr. felkereste a lakást, azonban csak R. E.-t találta otthon és hosszabb ideig várakoznia kellett a főtisztviselőre. Később megérkezett a főtisztviselő, aki — mondja Lengyel dr. — kijelentette, hogy hajlandó vállalni a kinevezés keresztülvitelét. Közölte vele azonban, hogy a munkásbiztosító pénztári orvosi kinevezés tízezer lejtbe kerül, míg a körorvoséért már tízenötezer lejt kell fizetni. Mindkét állás huszonötezer lejtbe kerül, amely összeget előre kell kiegyenlíteni.

— Azonnal hazatartam Világosra — folytatja a világosi orvos beadványában — és onnan még aznap este autótaxin jöttem be

Ezt tartalmazza a világosi orvos keresete, amelynek ügyében Munteanu járásbíró mára tüzte ki a tárgyalást. A mai tárgyaláson első sorban Catineanu Ervin dr. főorvost hallgatták ki. Catineanu dr. kijelentette, hogy az ügy meritumára vonatkozólag nem mondhat semmit. Lengyel dr. megkérte, hogy mutassa be a főtisztviselőnek. Ezt szívesen megtette, de fogalma sem volt arról, miért keresi a világosi orvos az ismerkedést. Csak később hallotta, miről volt szó. Utána dr. Lengyel Dezsőt hallgatták ki. A világosi orvos megismételte mindazt, amit keresetében elmondott. A következő kihallgatott R. E. volt, aki kijelentette, hogy a világosi orvos felkereste s megkérte, eszközölje ki, hogy Draja helyébe kinevezzék. Megígérte az intervenciót, azonban semmiféle határozott ígéretet nem tett. Pénzt egyáltalában nem kapott Lengyel dr.-től.

— Talán a felesége? — vetette fel a kérdést Munteanu bíró.

— Az lehet, — felelte a főtisztviselő — nem tudom, miről tárgyalt dr. Lengyel a feleségemmel, nem tudok viszont semmitéle pénztől.

A bíróság végül is elrendelte, hogy hallgassák ki az ügyben R. E. feleségét arravonatközöleg, felvett-e pénzt a világosi orvostól? Eöelből a tárgyalást február tizedikére halasztották.

Hátrányos tanítási rendszert vezetnek be az aradi elemi iskolákban

A szülők a miniszterhez fordulnak a rendelet visszavonása érdekében

Az aradi elemi iskolák tanuói ma körlevelet vittek haza szüleiknek, amelyben az új tanterv értelmében arról értesítik őket, hogy az elemi iskolákban hétfőtől kezdődőleg délelőtt 8—11-ig és délután 2—4-ig folyik a tanítás. Ezt a tanítási rendszert Aradon már az elmúlt évben is megkísérelték bevezetni az elemi iskolákban, azonban a szülők intervenciójára mégis megmaradt a délelőtti, vagy csakis délutáni órákra szorított tanítási idő. A megszükitott tanítási órákat most ismét be akarják vezetni annak ellenére, hogy a gyermekekre nézve a rendszer igen hátrányos. A szülők körében máris nagyarányú mozgalom indult meg a délelőtt-délutáni tanítási rendszer életbeléptetése ellen.

Az ügyben érdeklődtünk az aradi tanfelügyelőségen, ahol azt az információt kaptuk, hogy már a tanév megkezdése előtt leérkezett a kettéosztott tanítási időre vonatkozó rendelet a temesvári inspektorátustól, azonban a szülők intervenciójára az aradi tanfelügyelőség jelentést terjesztett be arról, hogy Aradon sokkal megfelelőbb az egyhuzamban lefolytatott tanítás, amely a szülők legnagyobb részének kifejezett óhaja. A temesvári tanfelügyelőségtől ma leirat érkezett, hogy a tanügyi rendeletet minden körülmények között be kell tartani s így életbe kell léptetni a délelőtt-délutáni tanórákat. A mai napon a szülők részéről is nagy érdeklődés mutatkozott és miután a tanfelügyelőség hasonlóképpen informálta az érdeklődő szülőket is, értesülésünk szerint most már a közoktatásügyi minisztériumhoz fordulnak a rendelet visszavonása végett.

Jelentkezhetnek az állampolgársági listából kimaradt aradiak

A város közigazgatási osztályába kell benyújtani a kérvényt 1933. szeptember elsejéig — Milyen okmányokat kell mellékelni a kérvényekhez? A belügyminisztérium dönt az állampolgársági jelentkezések ügyében

Amint az Aradi Közlöny egyik legutóbbi számában megírtuk, az életbeléptetett módosított állampolgársági törvény 1933. év szeptember elsejéig hosszabbította meg mindazok számára az állampolgárság elnyerésére való jelentkezést, akik mindeddig még nem szerezhették meg maguknak ezt. Az első kormányrende-

ketésüket adó községtől távol voltak. Ezeknek a polgároknak, ha aradiak, most egyszerűen csak egy kérvényt kell benyújtaniuk Arad város közigazgatási osztályához, a városi interimár-bizottsági elnök címére. A város vezetője köteles ezt a kérvényt minden egyes esetben a legrövidebb úton a belügyminisztériumhoz felterjeszteni. A minisztérium dönt azután az illető kérvényező felvételéről és az eredményt természetesen a város vezetésével közli. A döntés ellen az érdekelt úgy a törvényszéken, mint a Semmitószéknél nyújthat be fellebbezést.

Mindazok az aradi lakosok tehát, akik az állampolgárságot jogukat megszerezhették az új

D. u. 3 órákor matinéhelyekkel:
Central: A rabszolgakirálynő.
Select: A királyné nyakéke.

törvény rendelkezéseinek alapján, kérvénnyel kell, hogy forduljanak illetőségi helyük polgármesteréhez. A kérvényhez csatolni kell a születési, a házasságkötési, gyermekeik születési bizonyítványát, valamint arról egy igazolványt, hogy 1918. december elsején Románia valamely községében illetőséggel rendelkeztek. Ugyancsak kell egy igazolvány attól a községtől is, amelyben az előző összeírás ideje alatt tartózkodtak, ezzel bizonyítva azt a tényt, hogy a kérdéses időben távol voltak eredeti illetőségi helyükről. Természetesen nélkülözhetetlen fontosságú a katonai helyzetet igazoló okmány becsatolása is, mert emellett a férfiak hádba kerik beiratásukat akár a legújabb törvény alapján is az állampolgársági listákba.

CENTRAL-mozgó:
:: A SASFIÓK ::

Aradra. Magammal hoztam a huszonötezer lejt, melyet ki is fizettem.

Lengyel Dezső dr. végül ráter arra, hogy többetes várakozás után meggyőződött arról, hogy a kinevezést nem kapja meg és amikor Draja dr. helyébe végül is mást neveztek ki, Aradra jött, ahol visszakövetelte pénzét. R. E. kijelentette, hogy felesége nem tartózkodik Aradon és csak hazajövele után tudja az ügyet elintézni. Miután újra hetek teltek el és a pénzt még mindig nem tudta visszakapni, kénytelen a bírósághoz fordulni annak megszerzése érdekében.

Kormányválság fenyeget Franciaországban

Bukik a Herriot-kormány.

Párisból jelentik: Ismét kormányválság fenyeget Franciaországban. A deficit eltüntetésé miatt a kormány messzemenő pénzügyi intézkedésekre kényszerült, ami valószínűleg a Herriot-kabinet bukását vonja maga után. A pénzügyi javaslatát bizonyára leszavazzák. Nemcsak a jobboldal, de a tulajdonképpeni kormánypárt, a radikális-szociálisták is ellene vannak a javaslatnak, amely meg fogja pecsételni a Herriot-kormány sorsát.

SELECT-mozgó:
T O M M I X

zések, mint emlékeztetés, 1924. május hó 1-től tették lehetővé a jelentkezéseket az állampolgársági listába való felvételre nézve. Az állampolgárság megszerzéséről szóló törvény 56. szakasza szerint mindazok jogosítást nyertek az állampolgárságra, akik 1918. december elsején az újonnan átcsatolt területek valamely községében illetőséggel rendelkeztek. Mindazok azonban, akik az állampolgársági listák lezárásáig nem jelentkeztek, csak naturalizálás útján nyerhették el a román állampolgárságot.

Az 1924. évi törvény hatályát, illetve a jelentkezés határidejét 1928-ban egy újabb törvénnyel 1928. december hó 31-ig tolták ki. Mindazok számára, akik azért maradtak ki az állampolgársági listákból, illetve azért nem jelentkeztek, mert az összeírás idején távol voltak attól a községtől, ahol 1918. december hó elsején illetőséggel bírtak.

A most életbeléptetett törvény ezt a jelentkezési határidőt nyújtja meg, amennyiben 1933. év szeptember elsejéig jelentkezhetnek mindazok, akik az előző jelentkezési időben az

H I R E K

Az alma romantikája

Az őszi beálltával minden esztendőben visszatértek, mint tavasszal a vándormadarak... Hosszu, hatalmas szálfákra összetakolt, hevenyészett tutajok hátán jöttek le a Maroson, a nomád élet festői képeit állították szemünk elé: sátrában háltak a tutajon, vagy csak éppen a sában aludtak; bográcsban főztek és a barátságjalanná lehült hullámokban mostak... Estésként a bogrács alatt ropogó tűzek csillanása vibrált a víz felett és édesbús népdalok hangfoszlányai keringtek a levegőben...

A Maros-parton, az aszfaltozott sétányok mentén hatalmas almapiramisok mosolyogtak a járó-kelőkre. Az őszi rozsdabarna, érett színe ragyogott a csábító gyümölcsökön és a gyermekek csapatosan mentek le a „vízhez” édespiros, illatos almát vásárolni. Valóságos népvándortás indult meg délutánként a tutajosokhoz, akikkel alkudni is lehetett és mindig a „legolcsóbb” áron, majdnem „ajándékba” adták almaikat. Divat volt estefelé a marosparti korzón almát rágcsálni, éppen olyan divat volt, mint most a yo-yonak nevezett színes orsókát pergetni...

Az idén nem jöttek vissza a tutajosok... Hiába vártuk őket, mint tavasszal a vándormadarakat, hiába spóroltunk az illatos, piros almákra, amelyek sokkal edesebbnek tetszetek ott kint, a víz partján, vagy a marosparti sétányon. Csak néhány szegényes, kopott faláda szomorkodott ma a tutajok helyén és az árusok egyhangú kiabálással kínálták az almaikat... Nagyon kevesen szánták rá magukat a délutáni napsütésben sétálók közül, hogy lemenjenek az almákhoz, amelyek most nem is csábították őket. Nem kellett az alma — romantika nélkül... A tutajok, a bográcsban füstölő étel, a kormányos kiáltásai úgy hozzátartoztak az almaevéshez, mint a hullámozás a kanyargó Maros felületéhez. Még a gyermekek sem kíváncsoltak az édes alma után. Nekik is a tutaj tetszett, a tutaj, amelynek fái fent maradtak a hegyekben s ott álmodoznak a sebes iramot diktáló, örvényes folyóvíztől, amely nem ringatja többé hátán a karcsú szálfákat, nem viszi őket ismeretlen vidékek, váratlan kalandok felé. Mert a kereskedelemügyi minisztérium intervenciójára a pénzügyminiszter ur kimondta, hogy a tutajosok nem árulhatnak fát többé, miután nem rendelkeznek bejegyzett céggel és nem tesznek adóvallomást. Már pedig a jónépnek az volt a legfontosabb bevétel, hogy amikor már elkelték az almapiramisok, eladták a tutajt is tüzifának. Most nem szabad tutajt hozni, csak abban az esetben, ha vissza is veszik. Már pedig a Maros, ez a céltudatos folyó csak előre folyik, vissza soha sem! Így a szegény tutajosok nem tudnak mit csinálni a szálfákkal s hogy ott hagyják a Maros-partján, azt a mosolygó almák nem érik meg... Így szürkülte el a tutajosok, az almapiramis-árusok romantikája. (cs. p.)

— IDŐPROGNÓZIS. Enyhülő és gyengén felhős idő várható.

5. negyed 8 és 10 óra:

CENTRAL MOZGÓ: A SASFIÓK (L'AIGLON) EDMOND ROSTAND remekművének németnyelvű filmváltozata TURJANSKY rendezésében. Főszereplők: WALTER EDHOFER, LIEN DEYERS, EUGEN KLÖPFER, ERWIN KAISER, GRETE NATZLER.

SELECT MOZGÓ: A HALÁLVÖLGY. Főszerepben: TOM MIX csodalovával a TONI-val.

Délután 3 óra vasárnapi matiné-helyárral:
CENTRAL: A RABSZOLGAKIRÁLYNŐ, főszereplő: KORDA MÁRIA.

SELECT: A KIRÁLYNÉ NYAKÉKE, főszerepben: MARCELLE JEFFERSON-COHN, DIANA KARENNE, JEAN WEBER, GEORGES LANES.

— Baleset érte Hindenburgot. Berlinből jelentik: Hindenburg dolgozószobájában elcsuszott és megütötte magát. Hozzá tartozói aggódtak, hogy magas kora miatt a balesetnek komolyabb következménye lesz, az agg államfő azonban a zúzódásokat máris kiheverte.

Tintatartók és vizespoharak röpködtek az osztrák parlamentben

Hatalmas botrány a nemzeti tanács mai ülésén — Leszavazás veszélye fenyegette az osztrák kormányt

Bécsből jelentik: A nemzeti tanács mai ülésén viharos jelenetek játszódtak. le. Dollfuss miniszterelnök megindokolta, miért nevezte ki a kormány Fey közbiztonsági államtitkárát, aki — szerinte — az ország védelme terén felejtelen érdemeket szerzett. Fey hasonlóképpen indokolta meg kineveztetését, beszédét azonban a szociáldemokraták állandó közbeszólásokkal kísérték. Ekkor történt meg az első összeütközés. Dollfuss kancellár ingerülten kiáltott oda Bauer szociáldemokratának:

— Maga bolsevista, maga a proletárdiktatura uralmát akarja!

Bauer így vágott vissza:

— Egy bolsevista is rokonszenvesebb nekem, mint maga, aki hetenként változtatja nézetét.

— A minoritateplomb fennállásának évfordulója. Szombaton ünneplik az aradi minoritateplomb fennállásának évfordulóját. Ez alkalomból dr. Lakatos Ottó plébános ünnepélyes nagymisével kezdte reggel 7 órai kezdettel. A nagymise fényes külsőségek között, teljes papi segédlettel folyik le a minoriták templomában.

— Albrecht királyi herceget kombinálják Budapest főpolgármesteri állására. Budapestről jelentik: A Mai Nap ma arról értesült, hogy Rippka Ferenc lemondott budapesti főpolgármesteri utóda Albrecht királyi herceg lesz. Illetékes helyen a hírt, mint teljesen alaptalant, megcáfolják.

— Súlyosan megbetegedett Gaál Gaszton. Budapestről jelentik: A független kisgazdapárt vezetője, Gaál Gaszton Balatonbogláron influenzából eredő tüdőgyulladásban súlyosan megbetegedett, Budapesti orvosok utaztak le hozzá, akik megállapították, hogy állapota igen komoly, aggodalomra azonban nincs ok.

Mai leányok

— Pénzt kérsz a kelengyédre? De hiszen nem is tudtam, hogy mennyiszony vagy.

— Ugyan papa, hát te nem olvasod az újságban a társasági híreket?

— Legkellemesebb, legideálisabb, legolcsóbb a Mira fogcsem, egy tubus 15 lej. Földes gyógyszerár.

— Érdekes felelőzést tárgyalt ma az aradi törvényszék első szekciója. Az ügy előzményei még 1925-re nyulnak vissza, amikor az aradi pénzügyigazgatóság 639.742 lej bűrságot rótt ki Palcu Lázár pankotai szőlőmagyirtókosra, akit azzal vádolták, hogy bort hozott tforgalomba, a nélkül, hogy a törvényes illetéket megfizette volna. A szőlőbirtokos felelőzést nyújtott be a bíróság ellen és azzal védekezett, hogy a jegyzőkönyvet a törvényes rendelkezések figyelembevétele nélkül készítették el az ő távollétében. Időközben Palcu Lázár csődbe ment és helyette a csődtömegmondóknak kapcsolódott az érdekes bírságpörbe. A mai tárgyaláson dr. Hoffmann Lajos csődtömegmondóknak bejelentette, hogy a bíróság még nem hallgatta ki az ügy összes tanuit és kérte az új tanúhallgatások elrendelését. A bíróság helyt adott a kérelemnek és december 9-ére halasztotta a tárgyalást.

Mindenki figyelmébe!

Magyar okiratok román nyelvre való hiteles fordítását, kérvényoz, beadványoz és nyomtatványok román szövegezés és fordítók hitelesítését eszközöl

M i t r a I. S á n d o r,
törvényszéki hites román-magyar, magyar-román fordító és tolmács ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand No. 5. (Az udvarban jobbra).

— Elítélt paprikatolvaj. Dragan Vasile és Martinck Oaniel az elmúlt évben hatvan kilogramm paprikát loptak Straub József aradi lakostól. Megindult ellenük az eljárás és az aradi törvényszék ma tartotta az ügyben a főtárgyalást. Az egyik vádlott, Martinck Dániel, időközben meghalt, míg Draganné felett ma ítélkezett a bíróság, amely egy hónapi börtönrre ítélte a tolvajnot.

A vihar tovább folytatódott. Lichteneger heimwehrista tintatartót vágott oda a szociáldemokratákhoz, amely Deneberg pénzügyi tanácsost találta el, közben vizespoharak is röpködtek a levegőben. A szociáldemokraták kiáztolni kezdtek, hogy ilyen hangulatban haladéktalanul be kell következnie a parlament feloszlásának. Renner elnök fel függesztette ekkor az ülést és tanácskozássra hívta össze a pártvezéreket, akikről garanciát kért arra vonatkozólag, hogy az ülés további része zavartalanul fog lefolyni. Délután fél háromkor nyitotta meg ismét az elnök az ülést. Rendreutasította a rendbontókat. A szociáldemokraták a kormány megbélyegzésére és a parlament feloszlására tettek indítványt, de a javaslatot 83 szavazattal 78 ellenében leszavazták.

Tizenkét éven át kosárban zárva tartotta fiát egy regáli kereskedő

Leláncolták az abnormalis fiatallembert, nehogy agyonverje a háziállatokat

Csernovitzból jelentik: Különös ügyben folytat nyomozást a sucevai rendőrség. A napokban ugyanis feljelentés érkezett a rendőrséghez, amelyben a feljelentő elmondta, hogy Salomon Hermann általánosan ismert kereskedő házából nap-nap után artikulátlan kiáltások hallatszanak ki.

Detektívek mentek ki a kereskedő lakására, ahol házkutatást tartottak. A házkutatás szenzációs eredménnyel végződött. Az istállóban ugyanis nagyobb kosárba bezárva egy 18 év körüli fiút találtak, akit a kosárhoz láncoltak, Salomon Hermann ekkor elmondta a detektíveknek, hogy a kosárba zárt fiatalember saját gyermeke, akit szegyelek a házból kiengedni, mivel nem normális. Arra a kérdésre, hogy miért tartják kosárba zárva, a kereskedő azt válaszolta, hogy kénytelenek ártalmatlanná tenni, mivel, ha szabadon van, agyonveri az udvarban levő összes háziállatokat. A szerencsétlen fiút Károlynak hívják és mint megállapították, nem kevesebb, mint 12 éve van kosárba zárva, ahová 6 éves korában került. Az eset a városban nagy szenzációt keltett.

— Tífuszjárvány és vízhiány Bulgáriában. Szófiából jelentik: A hosszurányult kánikula miatt Bulgáriában tífuszjárvány dühög, mert a kutak kiszáradtak. Általános vízhiány lépett fel, Szófiában naponta 50—60 ember pusztul el tífuszban. Brangovóban és Tarnovóban a halottak száma megközelíti az ezret. A vonatokat nem tudják megfelelő mennyiségű vízzel ellátni, úgyhogy több vonatjáratot megszüntettek.

— A „Filléres gyors” egyik kirándulójának szerencséje. A Hungária—Ujpest-mérkőzésen, amely az idény első derby-meccse volt, a Színházi Élet hat fotóriporterévei felvételeket készítettek a nézőközönségről. A Színházi Élet ugyanis a nagy mérkőzéseket követő számban közölni szokta a közönségről készített felvételeit, s a képeken szereplők közül néhány fejét karikával jelöl meg, a kik azután husz pengő jutalomban részesülnek. A romániai „Filléres gyors”-ok egyikén indult el a múlt héten Budapestre egy szatmári tisztviselő, Beer Miklós, aki pesti kirándulásának vasárnap délutánját arra használta fel, hogy végignézte a footballmérkőzést. Érdekes véletlen folytán Beer Miklós fejét karikával jelölték meg a képen és így az ő kirándulása husz pengővel kevesebbe került.

— Kigyulladt egy autó az Óvár-téren. Ma délelőtt értesítették az aradi tűzoltóságot, hogy az Óvár-téren egy temesvári jelzésű teherautó kigyulladt. Azonnal egy tűzoltókocsi rohogott a helyszínre, ahol pár pernyi munka után sikerült az égő teherautót eloltani. Megállapították, hogy az autó, amely Szűcs Magdalena temesvári szállító tulajdona, defektet kapott és ennek következtében a benzinstartály felrobbant. A kár egészen jelentéktelen.

Felmentették a megvesztegetéssel vádolt aradi agronomot

Ma hirdeletet ítéletet az aradi törvényszék második szekciójára a megvesztegetéssel vádolt Simionescu Constantin aradi agronom ügyében. Mint az Aradi Közlöny megírta, a vád szerint Suciu Ferenc zsigmondházi gazdálkodó tízezer lejt vett fel több zsigmondházi gazdától, azzal a céllal, hogy a pénzt Simionescuhoz juttassa, aki viszont előnyököt ad a földkiosztásnál ezeknek a gazdáknak. A napokban tartották meg az ügyben a fő tárgyalást, amikor az érdekelt gazdák úgy vallottak, hogy nem kiárás, hanem ügyvédi költség címén adtak Suciuinak 500—500 lejt.

A mai tárgyaláson a perbeszéd hangzottak el. Mandru Miklós főügyész fenntartotta a vádat és kérte a vádlottak megbüntetését, viszont a védők a felmentést kérték, azon a címen, hogy a koronatanu személyes ellensége az agronomnak, viszont az érdekelt gazdák kedvezően vallottak. A bíróság hosszas tanácskozás után kihirdette ítéletét, amelyben bizonyítékok hiányában felmentette Simionescu Constantint és Suciu Ferencet. Az indokolásban a bíróság megállapítja, hogy az egyetlen terhelő tanu ellenséges viszonyban él az agronommal és így vallomását nem fogadhatják el bizonyítéknak.

— **Sixtus pármal herceg cáfolja a lengyel trónkombinációit.** Bucurestiből jelentik: Sixtus pármal herceg ma Bucurestiben fogadta a sajtó képviselőit és kijelentette előttük, hogy romániai látogatása mentes mindenféle politikai célzattól, majd a legkategorikusabb módon megcáfolja azokat a híreket, amelyek szerint a lengyel trónra aspirálna.

— **Eltemették Őrs Rezsőt.** Osztatlan részvételt keltett Arad társadalmi köreiből Őrs Rezsőnek, az ismert gyógyszerésznek tragikus körülmények között történt elhunytja. Őrs Rezső életének 49-ik évében költözött el az élők sorából. Temetése hétfőn, 17-én folyt le szülőfalujában, Mezőberényben. Felesége özv. Őrs Rezsóné, született Stein Piroska és Lilike leánya, valamint kiterjedt rokonsága gyászolja.

— **Újabb munkanélküli tüntetés Londonban.** Londonból jelentik: A munkanélküliek ma ismét zavargást rendeztek az előtt a rendőrbírósi épület előtt, amelyben a tegnap György herceg ellen tüntető kommunisták felett ítéleztek. A zavargók szétesztelésére kivezényelt rendőröket kövekkel és palackokkal dobálták meg, majd a tüntetők felvonultak a környékbéli utcákra és az összes kirakatok üvegeit bezúzták. Végül egy nagyobb rendőri készültségnek sikerült a tüntetőket szétzavarni.

— **Adóárverés az aradi ócskapiácán.** Az aradi ócskapiácón reggel kilenc órakor megperdült a dob. Az adóhivatal töbrendbeli adótarozás feleiben különböző lefoglalt tárgyakat, ruhaneműeket árverezett el. Két borbélyszék, néhány ruhanemű, három szék, egy asztal, két stélázi, egy jég-szekrény, két ruhaszekrény, két toalettlükör, három rádiókészülék és egyéb tárgyak kerültek eladásra. A legmagasabb áron kelt el egy gyulapad, amelyért 2100 lejt fizettek. Az elárverezett tárgyakat legnagyobb részt ismert árverési hiénák vették meg s így visszakerültek tulajdonosukhoz. Az árverést reggel kilenc órakor kezdték el és délután fél kettőkor véget is ért. Az adóhivatal összesen 4940 lejt bevételzett az árverés eredményeképpen.

— **A mai heti piac árai.** Tojás darabja 120—130, kővér liba párja 120—335, sovány liba párja 100—160, kővér kacsa párja 80—100, sovány kacsa párja 40—70, csirke 65—70, tyúk nagyság szerint 60—70, tehén turó kgr. 8, vaj 70—80, tej literje 4—5, tejszó 25—30, kelkáposzta darabja 1—2, bab kgr. 5—6, hagyma kgr. 2—3, fokhagyma 10—12, körte 8—14, alma 4—8, savanyu káposzta kgr. 5, paprika 4 darab 1 lejt, szőlő 7—14. Gabonák: Buza q. 590—640, árpa 300—315, zab 240—250, tengeri 150—160. Takarmány-árak: széna q. 150, szalma 40—50.

— **Hétfőn nem lesz friss kenyér.** Az aradi pékek ma értesítették vevőiket, hogy a vasárnapi munkaszünet miatt hétfőn ezennel nem sütnék kenyeret.

— **Orvosi hír.** Dr. Reich Béla, a budapesti zsidó-kórház v. első asszisztense, rendelőjét Strada Closea (Szent László-ucca) 10. sz. alá helyezte. Telefon: 21. Fogad: 9—10, 3—5.

Állandóan sír zárkájában

a temesvári vasuti katasztrófa miatt letartóztatott váltóőr Üres vagonokkal rekonstruálták a szerencsétlenséget — Csernák András bűnösségét igazolja az eddigi vizsgálat

Temesvárról jelentik: A Józsefvárosi állomás váltójánál történt végzetes vasuti szerencsétlenség ügyében ma folytatták a vizsgálatot. Rendkívül érdekes volt az a kísérlet, amelyet a váltóőr bűnösségének bizonyítása során hajtottak végre a katasztrófa színhelyén. Mint ismeretes, Csernák András váltóőr, akit a szerencsétlenség előidézésével gyanúsítanak, azzal védekezik, hogy egyáltalában hozzá se nyúlt a váltóhoz, míg a szakértők véleménye az, hogy hozzányúlt és az utolsó előtti kocsi alatt félig átváltotta azt, majd rosszat sejtve, gyorsan visszajött a váltókarral. Más szakértői vélemény szerint a mozgó vonat alatt át sem lehetett váltani a készüléket. Ezt a megállapítást teljes egészében megdöntötte az a kísérlet, amelyet a szerencsétlenséget okozó váltó felett hajtottak végre.

A borzalmas vasuti katasztrófát üres vagonokkal rekonstruálták. Tizenkilenc kocsi indították a zombolyai kijárat felé, majd mikor az utolsó előtti kocsi haladt keresztül a váltón, a váltóőr átváltotta a készüléket. A kísérlet sikerült, a kocsi nagy robajjal a másik sínpararra akart futni s ezzel beigazolódott, hogy Cser-

— **Per a csálai erdőtelep alkalmazottai között.** Az aradi csálai erdőtelep, amely állami intézmény, hónapok óta nem fizeti alkalmazottait, miután nem kap megfelelő kiutalást Bucurestiből. Több alkalmazott most már nem volt hajlandó tovább várni és az elmúlt napokban pert indított a járásbírósnál az erdőtelep ellen elmaradt fizetésért. Így Bercsenyi János kerékgyártó 20 ezer lejt követel, mert a múlt év szeptembere óta nem kapott fizetést. Tóth István mechanikus nyolc hónapja nem jutott járandóságához és 41957 lejt megítélését kérte, míg Lambert Ferenc mechanikus 49039 lejt követel. Ma tárgyalta az ügyeket az aradi járásbírósa és miután az állam képviselője, valamint a felperesek ügyvédje között nézeteltérés keletkezett a járandóságok nagyságára vonatkozólag, a három alkalmazott ügyvédje kérte a bíróságot, kötelezze az aradi csálai erdőtelep igazgatóságát, hogy mutassa be a fizetési listákat.

Malicia

— *A lélegzetem majd eláll, úgy szaladtam. Képzeld el, egy idegen térni akart megcsókolni.*

— *És utótlérted?*

— **Meghívó.** Az Aradi Kereskedelmi Testület összes tagjait, Arad összes kereskedőit, meghívom az október 23-án, vasárnap dél előtt 11 órakor, egyesületünk nagytermében (Bulevardul Regina Maria 13., II. lépcső, I. emelet) megtartandó országos kereskedő nagygyűlésre. A tárgysorozat a következő: 1. Megnyitó: Domán Sándor. 2. Devizapolitika: dr. Fried János. 3. Vámpolitika és import-kontingentálás: dr. Szöllősi Zsigmond. 4. Közterherpolitika: Endre Károly. 5. Új adótörvényt: Lederer Ödön. — Pusztuló gazdasági életünk új életre élesztésének az utolsó lehetőségért szállunk sikra ezen az országos méretekre kiépített nagygyűlésünkön, a magunk és a mindannyiunk érdekében. Meghívtuk a többi gazdasági szervezetek képviselőit is. Arad kereskedőit pedig teljes számmal várjuk el, hogy tömegeikkel is kifejezzék ügyük és követeléseik súlyát és jelentőségét. Tisztelettel: Domán Sándor, az Aradi Kereskedelmi Testület elnöke.

— **A Köz- és Magánalkalmazottak Nyugdíj Egyesülete** felhívja özvegy Bugyi Rozália, özvegy Schellenberg Béláné, Kollár Mária, Fuksz Andrásné Anna, Varga Rozália, özvegy Vass Gusztávné, Márk István és Kiss János nyugdíjasokat, hogy nyugdíjuk felvétele végett a CFR központi pénztáránál, csakis d. e. 9 órától kezdődőleg sürgősen jelentkezzenek és a III. negyedévi globális adó kifizetését igazolják.

náknak valóban módjában volt a váltót átállítani. A vizsgálóbizottság ezután behatóan megvizsgálta a halálkocsi kerekeit és megállapította, hogy azok teljesen rendben voltak, miután a kocsi hat hónappal ezelőtt került ki a vasuti javítómuhelyből. Ez a körülmény ismét Csernák bűnössége mellett szól.

Bucurestből egyébként ma több vasuti főtisztviselő érkezett Temesvárra, akik részt vesznek a vizsgálat további folytatásában. Ugy a szakértői bizottságnak, mint a nyomozóhatóságoknak nagyon nehéz dolguk van, mert csupán feltételekre támaszkodhatnak, ha Csernák bűnösségét meg akarják állapítani. A katasztrófa lefolyását egyelőre csak elképzelésekre alapítják. Csernák András, a letartóztatásban lévő váltóőr egész éjszaka és ma egész nap sirt zárkájában. Az ügyben a rendőri vizsgálat befejeződött. Arra a megállapításra jutottak a szakértői vélemények és kihallgatások során, hogy a szerencsétlenséget csakis Csernák András tulbulgósága idézhette elő. Az iratokat ma átküldték az ügyészségre, amely tanulmányozni fogja a vádindítvány megtétele céljából.

Ketten egy autón

Filmoperett bemutatója a Corso-moziban

Könnýed, vidám, kellemes melodrák szállnak felénk a hangosfilm-apparátuson keresztül: megérkezett a szezon első igazi nagyoperettje, a „Ketten egy autóban”, amely a Corso-moziban került ma bemutatásra, Marischka és Granichstaden ez a kitűnő márkát jelentő két név jelözi a filmet, és garantálja a feltétlen sikert. A film szűzsejé bájos, fordulatos és eleven tempóú cselekményvezetése, kellemes, gondúzó szórakozást jelent. Karl Ludwig Diehl, mint bonviván mutatkozik be az angol lord szerepében, míg Magda Schneider most is, mint eddigi szerepeiben, mindig behizelgően kedves, közvetlen. Verébes Ernő már régen nem jutott ilyen kitűnő szerephez és az elmaradhatatlan Kurt Gerron is kielégítő produkál. A bemutatás-előadás közönségre kitűnő hangulatban, az „Ich leg' mein Herz in deine kleinen Händchen” kezdetű, ragyogó slágert dudolva, kellemes emlékekkel távozott a moziból.

— **Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsönös Segélyező Egyesületének hivatalos közleménye.** Értesítjük a CFR központi pénztáránál fizetett, mindazon volt Acsev, nyugdíjasokat, akik f. évi január hó 1-étől kezdődőleg visszamenőleg nyugdíj-leszállításban részesültek, hogy ismételt felterjesztésünk alapján, a Casa Autonoma CFR folyó évi október 1-én kejt 72.324—1932. válaszirata értelmében, a foiyó évi július 1-től kezdődőleg megillető magasabb drágasági segély különbözetek részükre a november havi nyugdíjakkal együtt fognak folyósítani. Egyben felhívjuk Farkas Mihály, Tóth Miklós, özvegy Bugyi Rozália, özvegy Schellenberg Eteleka, Kollár Mária, Fuksz Andrásné Anna, Varga Rozália, Vass Gusztávné Erzsébet, Kiss János, Maurer Géza és Katona András CFR nyugdíjasokat, hogy a CFR központi pénztáránál sürgősen jelentkezzenek. Elnökség.

— **A kínzó szenvedés ismeretlen fogalom lesz,** ha a legsúlyosabb ízületi rándulásoknál, rheumás gyulladásoknál, nyakcsigori és hátfájásnál néhány csepp a „Sloan's Liniment"-el bedörzsöli a fájdalmas testrészt. Ez a kitűnően bevált gyógyszer, melyről számos neves orvos a legkedvezőbben nyilatkozik, még régi, idült, nedves időben állandóan visszatérő rheumás fájdalmakat is azonnal gyógyít, többnyire véglegesen. „Sloan's Liniment” gyógyszer felfedezése óriási szerencsét keltett az egész világon s mint népgyógyszert hozzájárul a gyógyászatban, Legújabbban országunkban is kapható.

A nyári színház leégett diszletraktárának tüzkárbecslési ügye a város vezetősége előtt

Aradváros üdvözölte Maniu Gyula miniszterelnököt és az aradi származású Crisan György erdélyi minisztert -- Kisdedővő a Kürtösi-uton -- A városi mérnöki állás betöltése

Aradváros péntek délután tartott interimár-bizottsági ülésén Botioc Elek dr. bizottsági elnök napirend előtt felszólalva ismertette a belügyminisztériumnak azt a két hivatalos táviratát, amely ma érkezett meg úgy a megyei prefekturára, mint Aradváros vezetőségéhez és amelyekben a kormány hivatalosan is közli megalakulásának tényét és a tagok neveit. Aradváros vezetősége az interimár-bizottsági elnök javaslatára elhatározta, hogy Maniu Gyula miniszterelnököt, valamint az aradi származású Crisan György erdélyi minisztert táviratilag üdvözli a város nevében.

Ezután a városvezetés a Nyári színház közelmúltban lezajlott tüzesetének tárgyalására tért át. Mint ismeretes ugyanis, a Nyári színház diszletraktára, amelyet Aradváros egyik aradi biztosítóintézetnél 288.000 lejre biztosított, az ősz első heteiben leégett. A kérdés szakreferense előadta, hogy a biztosító-társaság csupán 130.070 lej tüzkár-megtérítést hajlandó fizetni, holott a város szakértői becslése szerint legalább is 188.000 lejbe kerülne mindannak újabb beszerzése, ami a tűzben elpusztult.

A referens azt javasolta, hogy döntse el a városvezetés, elfogadja-e vagy nem a biztosító-intézet ajánlatát és térítse meg Nicolescu nyáriszínházi felügyelő 8840 lejt kitevő tüzkárát, mivel éppen Nicolescu éberségének tudható be szerinte, hogy az egész színház már két ízben nem égett le. Azt javasolta, hogy a város vezetősége a biztosítás folytán megtérülő összegből fizesse ki Nicolescunak a 8840 lejes összeget, ezzel is rekompenzálva a felügyelő figyelmességét és elővigyázatosságát.

Botioc dr. elnök tiltakozásának adott kifejezést az ellen, hogy a Nyári színház tüzkárbecslésének ügyébe előzetes értesítés nélkül új irásokat csempésszenek be. Nagy Sándor dr. is azon véleményének adott kifejezést, hogy semmire sem volna helyes Aradváros vezetősége részéről, hogyha előre már elosztanák a „medve bőrért”. Végül az interimár-bizottság elhatározta, hogy minden további nélkül elfogadja a biztosító-intézet által felajánlott biztosítási összeget, Nicolescu ügyéről azonban csak egy későbbi időpontban tárgyal.

Ugyancsak a kulturügyosztály referálta a Kürtösi-uti kisdedővő felállítására vonatkozó eddigi megállapodásokat. Popa tanácsos özv. Stipfer Jánosné házáért és telkéért ajánlotta a kisdedővő céljaira havi 2200 lej bérért, amelyet csupán 1933. január hó elsejétől kezdődően kell megfizetnie Arad városának. Az interimár-bizottság jóváhagyta az előadó javaslatát azzal a megszorítással, hogy a bélyegtervény rendelkezéseinek értelmében, a három évi szerződéssel járó valamennyi bélyegilleté-

Gömbös Gyula nyilatkozott a Népszava betiltásáról

A magyar miniszterelnök vádja a szociáldemokraták ellen.

Budapestről jelentik: A Népszavát, mint ismeretes, a kormány betiltotta. A betiltással kapcsolatosan Gömbös Gyula miniszterelnök ma nyilatkozott. Kijelentette, hogy a szabadság-jog addig gyakorolható, amíg nem sérti a nemzeti érdekeket. Szomorúan kell konstatálnia, hogy amikor ő nemzeti koncentráció megteremtésén fáradozik és biztató ígéretek is kap, a szociáldemokraták a munkásság és közérdekek állanak. Biztos tudomása van arról, hogy a munkásság a szociáldemokraták befolyása alatt a feléje nyújtott jobbát visszautasítja. A meghatározott időre szóló törvény figyelmeztetés azok számára, akik a nemzeti érdekek semmibevevését írják zászlajukra, tisztán párt-érdekből.

ket és taksát az ajánlattevő fogja megfizetni.

Ezután Muresan János városi főmérnök adta elő annak a bizottságnak jelentését, amely Albu Livius elnökletével, Olariu István, Berzovan János és Muresan János jelenlétében választotta ki jelöltjét arra az egyetlen városi mérnöki állásra, amely Aradváros mérnöki osztályán megüresedett. Öt jelentkező közül a bizottság kinevezésre Borneas Traian mérnököt ajánlotta, aki úgy a CFR, mint Arad városának alkalmazásában már elismerésre méltó módon működött és őt terjesztette elő a városi főmérnök az interimár-bizottsághoz is, hogy ajánlják kinevezését előadásra a belügyminisztériumban. A város vezetősége tudomásul vette az előterjesztést és elhatározta, hogy Borneas Traiant fogja ajánlani kinevezésre 1932. év október hó 1-től kezdődőleg a belügyminisztériumban.

SPORT KÖZLÖNY

Osszeállították a Soimi ellen szereplő Gloria-CFR csapatát

A szebeni együttes szombaton délután érkezik Aradra -- Karánsébesi bíró vezeti a vasárnapi mérkőzést

Aradnak vasárnap ismét nagyszabású programja lesz, ugyanis ez alkalommal a Nemzeti Bajnokság keretein belül a Gloria-CFR, mérkőzik meg a szebeni Soimival. A Gloria-CFR, csütörtökön az ATE-val játszott, ugyan a tornászok együttese erősen tartalékos volt, de a hétköznapi mérkőzést figyelve, nem az eredményt értékeljük, hanem a mutatott játékot, amely bizonyítéka annak, hogy a Gloria együttese formában van és az előjelek arra mutatnak, hogy az aradi csapat megveri ezt a mérkőzést, bár elbizakodottságra nincs ok, nemcsak azért, mert ez gyakran megbosszulja magát, hanem a vendég-együttes jó kvalitásokkal rendelkezik. A Gloria elnöksége már összeállította a vasárnap pályára lépő együttest, amely sikerültnek mondható. A csapat:

Bugarin—Husztik, Albu—Szabó, Pecican, Netada—Igna, Dobra, Blaskovits, Cosma, Barbu II.

Ez az összeállítás azonban még nem végleges, lehet, hogy Tisza és Marianut is helyet kapnak az együttesben. A mérkőzést Tanea karánsébesi bíró fogja vezetni.

Az AMTE pihen ezen a vasárnapon, de a többi együttesek sorompóba lépnek. A program: A) csoport: Nagyváradon a Crisana és a bucuresti-i CFR, fognak találkozni. B) csoport legérdekesebb mérkőzése Bucarestben zajlik le, ahol a híres váradai NAC az ottani Vénussal méri össze erejét. Ezt a meccset Xifando vezeti. Brassóban a bucuresti-i Unirea Tricolor szerepel, ellenfele a Brasovia. A meccset Theil segesvári bíró vezeti.

A Balkáni Olimpiász tennisz-küzdelmében Románia a második

Athénből jelentik: A Balkán Olimpiázzal kapcsolatosan rendezett tenniszversenyek sem hozták meg Romániának a teljes sikert. A görögök ellen elért győzelme: nem sikerült megismételni és a jugoszlávok 4:3 arányban győztek.

Az első mérkőzést Poulieff játszotta Scheffer ellen. A román tenniszező győzött: kiváló ellenfele felett. Nagy harc lehetett közöttük, ezt bizonyítja a 0:6, 6:4, 5:7, 7:5, 6:4 szettarány. Kukuljevics a román Réti már sokkal könnyebben verte: 6:4, 6:2, 6:1 szettarányban. Scheffer nehezebben boldogult Rétiel szemben, de azért veszített szett nélkül győzött 10:8, 7:5, 6:2 arányban. Párosban simán győzött a Kukuljevics—Scheffer-pár, a Poulieff—Réti-pár ellen. 6:1, 6:2, 6:4 arányban. A nők singlijében Colescu győzött Wirth ellen 6:2, 6:2 arányban. Zizovits Lenkét pedig Costisa verte 3:6, 4:0, 6:4 arányban. A vegyespároson dőlt el a mérkőzés sorsa. A jugoszláv Costisa—Kukuljevics-pár verte a Colescu—Poulieff-párt 6:2, 2:6, 7:5 arányban. A végső helyezési sorrend a tenniszversenyek végén a következő:

1. Jugoszlávia 22 pont, 2. Románia 21 pont, 3. Görögország 20 pont, 4. Törökország 3 pont, 5. Bulgária 0 pont.

Románia második helyezése is értékes teljesítmény.

O Vasárnap megtartják az elmaradt kerékpárversenyt. A múlt vasárnapra kitűzött kerékpárverseny a kedvezőtlen idő miatt elmaradt, de azt most vasárnap biztosan lefutják. A zsüri elnöke Hentschel István, a kiváló sportvezér, tagjai Frántl mérnök és Szabó Gyula, akik szintén ismert sportemberek. A zsüri összetétele szerencsésnek mondható.

O Az AMTE kedden választmányi ülést tart. Az AMTE-vezetőség fontos ügyek lefolytatása miatt kedden a „Sport”-vendéglő külön termében választmányi ülést fog tartani.

O Elutasították a Brasovia óvását. Bucarestből jelentik: Mint megírtuk, a Brasovia megóvta a TMTE ellen 3:2 arányban elvesztett mérkőzését. A Nemzeti Bajnokság intézőbizottsága tegnap foglalkozott az ügygel és az óvást, a szabályokra hivatkozva, elutasította.

O Carraró lesz a német—magyar válogatott mérkőzés bírója. A meccset 28-án, Pesten játszik le.

O Vizsgálat Czinczér ellen. A sovinszta román sajtó az utóbbi hetekben az alaptalan vádak valóságos özönét zúdítja Románia válogatott futballcsapatának magyar játékosai ellen. Legutóbb a nagyváradai NAC kiváló kapusát, Czinczért érték ilyen támadások, akit a Futbalszövetség a válogatottban való szereplésnek kitérése miatt felfüggesztett. A NAC a hírek szerint elhatározta, hogy a jövő vasárnap üres kapuval fogja a bucuresti-i Venus sportklubbal szemben bajnok-mérkőzését játszani.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Bármilyen összegű lejt beváltanak a jegybankok stabilizált árfolyamon

Ugy a kül-, mint a belföldi tőzsdéken javul a lej — Kedvező hangulat a pénzpiacra. A Banca Nationala fontos rendelkezése

Bucuresti-i jelentések arról az örvendetes eseményről számolnak be, hogy a lej javulása úgy a kül-, mint a belföldi tőzsdéken állandónak mutatkozik és hogy a kedvező hírek hatása alatt további áresés várható a valutákban és a devizákban. A lej árfolyamának alakulása és a bizalom felkeltésére nagyon jó hatással volt *Mariu* miniszterelnöknek az a kijelentése, hogy

szó sem lehet a lej árfolyamának megváltoztatásáról

és az alarm-törvény rendelkezéseit fogják a legszigorúbban alkalmazni azok ellen, akik a lej árfolyamáról valótlan és riasztó híreket terjesztenek. Bucurestiben egyébként rendkívül bizakodó a hangulat és a restabilizáció réme teljesen eltűnt a köztudatból. Azok, akik eddig *lunian* nevének pusztá hallatára megborzóztak, most már derűs mosollyal beszélnek ezekről a hírekről. *Madgearu* pénzügyministerségtől általában a külföldi kapcsolatok kedvezőbb alakulását várják, annál is inkább, mert ő volt az, aki Genfben a parafálásig vitte a pénzügyi tárgyalásokat.

Megerősítette egyébként a lej iránti bizalmat a Banca Nationalának az az intézkedése, amelyet tegnap eszközölt. A Banca Nationala ugyanis a többi jegybankokkal egyetértve, átiratot intézett az összes jegybankokhoz, amelyben felkéri azokat, hogy minden felajánlott lejmennyiséget vásároljanak meg. Ugyan-

akkor tudomására hozta a Banca Nationala mindazoknak, akik külföldön lej összegekkel rendelkeznek, hogy bármelyik jegybanknál jelentkezhetnek, ahol a lej összegeket be fogják váltani. Ez az intézkedés tulajdonképpen nem újkeletű, hiszen a jegybankok a stabilizációs szerződés értelmében eddig is megvásárolták a lej összegeket a stabilizált árfolyamon. Technikai szempontból azonban nehézségeket okozott, hogy bármilyen kicsi lej összeget megvegyenek a jegybankok és ezért úgy határoztak, hogy csak az 1 millió lejen felüli összeget vásárolják meg.

Azok tehát, akik kisebb lej összegekkel rendelkeztek, nem tehettek mást, minthogy lejeiket ügynökök útján értékesítsék, akik ennél a műveletnél természetesen minden riasztó hírt felhasználtak arra, hogy a felkínált összegeket minél alacsonyabb árfolyamon vásárolják meg. A Banca Nationala most diszpozíciót küldött, hogy az összes jegybankok bármikor, bármilyen összegű lejt vásároljanak meg a stabilizált árfolyamon. Ez az intézkedés rendkívül kedvező hatást váltott ki a pénzpiacra, mivel véget vetett egy lehetetlen és igazságtalan állapotnak és módot adott arra, hogy mindazok, akik lej összegekkel rendelkeznek, teljes bizalommal viseltesenek a román valuta stabilitása iránt, annál is inkább, mert éppen a fenti megegyezés értelmében lej összegeiket — ha azok nem is érik el az 1 milliót — bármelyik jegybank beváltja a stabilizált árfolyamon.

November második hetében pusztító harc indul a gabonarozsda kórokozója ellen

November hatodika és tizenharmadika között elpusztítják a rozsdakórokozó bojtortját — Minden faluban munkába állanak ezen a héten a jövő évi termés megmentése érdekében

Azoknak a hatalmas károknak az elkerülésére, amelyek az ország gabonaállományában a rozsdakórokozót követően a jövőre is fenyegetnek, a földművelésügyi miniszterium hatalmas kampány megindítását határozta el. Mint ismeretes, a rozsdakórokozó éppen Arad megyében pusztított leginkább és ennek tudható be, hogy a megye termése nemcsak mennyiségileg, de minőségileg is ebben az évben a normálison jóval alul maradt. Arad megye szempontjából tehát fokozott jelentőséggel bír az az akció, amelyet a miniszterium a rozsdakárokok elhárításának érdekében kíván indítani.

Az első lépést ezen a téren az a körlevél jelenti, amelyben a földművelésügyi miniszter értekezletre hívta össze mindazoknak a megyéknek a prefektusait, akiknek körzetében nagyobb, búzával bevetett területek találhatók. Az értekezleten *Voicu-Nitescu* földművelésügyi miniszter rávilágított arra, hogy már eddig is közel 100 millió lejt sikerült folyósítani a vetőmag beszerzésének céljaira.

Ezután tért rá a miniszter arra a veszedelemre, amelyet a rozsdakórokozó pusztítása jelent a gabonatermelésre. A miniszter ismertette azt a széleskörű programot, amelyet a mezőgazdasági szervek és a közigazgatási hatóságok együttesen működve fognak megvalósítani a rozsdakórokozó megelőzésére. Mindenekelőtt ki kell irítani az úgynevezett *Berberis vulgaris* nevű növényt, amely a rozsdakórokozó terjedését segíti elő. A *Berberis vulgaris*nak bojtortján a közneve. A legjelentősebb intézkedés azonban az, lesz, hogy november hatodika és tizenharmadika között egy hetet szemelnek arra, hogy ezt a gyó-

mot kipusztítsák és ezzel a rozsdakórokozó terjedését megelőzzék. Ezen a héten minden falusi lakosnak az lesz a kötelessége, hogy a falun vagy a mezőn levő bojtortját és a hozzá hasonló káros növényeket kigyomlálja és elégesse. Hasonló műveleteket fognak végrehajtani az országutakon, az árkok, a sinek mentén, míg a községi hatóságok, amelyeknek az iskolás gyermekek is segíteni fognak, a parkokban, legelőkön stb. helyeken levő bojtortját pusztítják ki.

Még november hatodika előtt a prefektusok, az agronomok és a tanítók előadásokat fognak tartani, amelyben felvilágosítják a lakosságot arról, hogy milyen égető szükséglet jelent ennek a veszedelmes burijának az elpusztítása. A miniszterium reméli, hogy ennek a rozsdakórokozó elleni hátnak, valamint a további intézkedéseknek következtében sikerülni fog a jövő évben a rozsdakárokokat a minimumra redukálni. A többi, így a szomszédos agrár-államokban is végeztek már hasonló kísérleteket, amelyek a lehető legjobb eredményekkel jártak.

Itt írjuk meg, hogy Arad megyében a vetési munkálatok meglehetősen előrehaladott stádiumban vannak és csupán Borosjenő és Csermő környékén találhatók nagyobb kiterjedésű bevetetlen területek. Az arad megyei gazdák egyébként, akik elismerték az ország legjobb gazdái közé tartoznak, lelkiismereti és presztizs-kérdésnek tekintik, hogy a vetési munkálatok a normális mederben haladjanak előre és mindent elkövetnek, hogy földjeik ne maradjanak bevetetlenül.

Zsába
gyorsan enyhül

Sloan's Liniment bámulatosan gyors hatása. Ha masszírozás nélkül alkalmazzuk a fájó testrészen, a fájdalom eltűnik. Kísérlelje meg Sloan's Liniment-et zsába, rheuma, izom- és idegfájdalom minden esetében. Milliók használják. **SLOAN'S LINIMENT** megéli a fájdalmat. Egy üveg ára 75 Lel.

Ujabb intervenció az aradi viadukt megjavítása érdekében

A Mosóczy-telepi lakosság nagy kérdése: a vasúti viadukt ügye a belpolitikai válság miatt egyelőre ugylátszik, újra elaludt. Ezzel szemben a Mosóczy-telepi iskolásgyerekeknek mindennap kétszer kell megtenniük azt a 3 kilométeres kerülőt, amely a viadukt szétszedése miatt állott elő és a későesti órákban a város belső területén dolgozó közhivatalnokok, kereskedők, iparosok egyiptomi sötétségben, a mindenkor gázolás veszélyének kitéve mennek utakan hazafelé.

A változatlan helyzet arra készítette *Botioc Elek* dr. városi interimár-bizottsági elnököt, hogy a mai nap folyamán egy újabb levéllel keresse fel Bucurestiben *Pop C. István* kamarai elnököt. A városi interimár-bizottsági elnök ebben a levélben újlag felkérte a kamarai elnököt arra, hogy a CFR. vezérigazgatóságánál, valamint a közlekedésügyi miniszteriumban kövessen el minden elkövethető, hogy a jelenleg fennálló helyzetben változtassanak. A tél napról-napra közeledik, a többkilométeres kerülő csakhamar sártengerré változik, amelyen át még a legviharvertőbb városi autobusok sem tudhatnak majd keresztülvergődni. Aradváros vezetősége reméli, hogy *Botioc Elek* dr. interimár-bizottsági elnök újabb akciója végül is eléri célját.

A szerkesztésért

STAUBER ISTVÁN

felel.

Özv. Örs Rezsőné, szül. Stein Piroška, úgy a maga, mint *Lilike* leánya és kiterjedt rokonsága nevében, mély fájdalommal tudatja, hogy hön szeretett férje, a gyöngéd, jó apa, odaadó testvér és rokon

Örs Rezső

a gyógyszerésztársadalom lelkes tagja f. hó 14-én, élete 49-ik, boldog házasságának 21-ik évében, Mezőberényben váratlanul elhunyt.

Drága halottunk hült tetemeit, folyó hó 17-én helyeztük szülő falujában, Mezőberényben örök nyugalomra.

Helmét meleg szeretettel, irántunk tanúsított végtelen jószágához méltó kegyelettel fogjuk megőrizni.

Pancota, 1932. október hó 20.

Stein Zsigmond és neje szül. Menzer Franciska apósa és anyósa.	Stein József és neje, Stein Sándor és neje, Stein István és neje, Örs Pálné
Klein Miksa, (Mezőberény) nagybátyja.	Örs Pálné
Örs Pál	szül. Haaker Esztl,
Örs Rózika	Keilner Ernő
térj. Keilner Ernőné testvéral.	sógorai és sógornői.
3600	

Minden külön értesítés helyett.

